

הטוגדיה של דליה מזוד

מדי בוקר בבוקר נשנית אותה תמונה במחלקת ילדים א' שבבית החולים עלישם שיבא בתל-השומר. על ספסל ליד פתח אחד החדרים, יושבת אשה צעירה, לבושה בקפידה אלגנטית, זקופת-גוף ושותקת. רק כשמתקרבים אליה אפשר להבחין כי מעיניה זולגות דמעות. שפתיה קפוצות כדי להחניק את הבכי. בשעות הצהריים משתנית התמונה. שוב אין האשה הצעירה זקופה. קומתה שחוטה כלשהו. הבגדים של הבוקר אותם בגדים, אך שוב אינם נראים כה מגוונים. הפנים לאים ומכורכמים. השפתים רפות, כאילו נכנעו. רק העיניים, אותן העיניים: זולגות דמעות.

בשעות הצהריים קמה דליה מזוד מעל הספסל שבפתח החדר, נכנסת — בפעם האחרונה באותו יום — לאולם שבו שוכן בים תינוקות רבים, מתבוננת שעה ארוכה בבתה, נפרדת מהרופאים ויוצאת מהבניין. היא נכנסת למכונית רנו ירוקה קטנה והונגה ליד הכניסה, תוסעת לביתה. עוד יום אחד במילחמתה הנואשת של דליה מזוד, על חייה של בתה, שלי, חלף. עוד יום של סבל שבו התיקוה והייאוש מתחלפים ללא-הרף. עוד יום — עד לבוקר המחרת.

5 מני מיספר שבועות הובחלה שלי לווין, בת השנה וחודשיים, בתם של מהנדס האלקטרוניקה אריה לווין ורעייתו, קריינית-הטלוויזיה דליה מזוד, אל בית החולים.

אבחנת הרופאים, שבדקו את התינוקת הסרת-ההכרה, היתה מהירה: היא סובלת מדלקת-ריאות חריפה, ונפטלת כושר-גשמי מה עצמי.

אל שלי הובחלה מכשיר-הנשמה. כעבור ימים אחדים, כאשר מצבה התמיר עוד יותר, נקראו הוריה של שלי אל הרופאים ושמעו את הבשורה המרה: "רק נס יציל את בתכם".

דליה שמרה על קור-רוח, והתנתנה בג' בורה רבה. בעלה, אריה, החזיק מעמד אף הוא. רק אמה של דליה ואביה, אריה מזוד, התמוטטו.

משך שבועות ארוכים שכבה שלי כשי מכשיר-הנשמה צמוד אליה. נדמה היה כי הנס אומנם מתרחש, מול עיניהם של אריה ודליה, שלי החלה מראה סימנים שהיא נחלצת מסכנת-המוות שריחפה עליה בגלל דלקת הריאות, מחלה המסוכנת יותר ככל שהלוקה בה צעיר יותר.

אולם, עוד קודם שהירשו לעצמם בני הזוג לשמוח על שחיי בתם עתידיים להי-נצל, ניתחה עליהם בשורת-איוב חדשה. קשה לתפוס כיצד עמדו דליה בת ה-25 ואריה בן ה-34, כאשר נקראו שוב אל הרופאים. "התגלה סיבוך, ויש סכנה שנוצר טרף לקטוע את רגלה של שלי מתחת לברך", הודיעו להם.

בעיקבות דלקת-הריאות והסיבוכים במחיר זור-הדם, נתהווה קריש-דם באחד מעורקי רגלה של שלי. הבדיקות, שנעשו תוך המאבק להצלת חייה מסכנת דלקת-הריאות, אילצו את הרופאים לשאוב דם מעורקי הרגליים, דבר שעזר אף הוא ליצירת קריש-הדם. ניתוח שנערך ברגל, לא עלה יפה.

עתה שוב ממתנים הרופאים, יחד עם דליה ואריה, לנס נוסף — הנס שימנע את הצורך לקטוע חלק מרגל התינוקת. ואם לא היה די בכך, התגלה אצל שלי

את אריה, מהנדס-אלקטרוניקה צעיר וכישרוני, הכירה דליה במסיבה. "זו לא היתה אהבה ממבט ראשון, אבל לקח זמן קצר עד שגילינו שזה בכל זאת זה. אחרי שלושה שבועות ידעתי שזה הגבר שאיתו הייתי רוצה לעבור את החיים, ושבעים אחרי זה הוא הציע לי נישואין." סיפרה דליה כאשר היתה בשיא אושרה. שבועות ספורים אחרי נישואיה.

הארץ כולה ליוותה את דליה לחופה. אמנם, היו רבים שנעלבו כאשר הדיירת שלהם, מהמקלט הקטן, נישאת, בלעדיי הם, אך גם רבים מידידי הווג לא הוזמנו. היתה זו חתונה צנועה, שאליה באו רק קרובי-משפחה וידידים ותיקים. מאוחר יותר נערכה מסיבה, במידה רבה למורת-רוחו של הווג הצעיר, במלון פאן אמריקן בבתי-ים. אך המסיבה היתה כורח המצי-אות, בגלל ידידיהם הרבים של הוריה של דליה. בני-הזוג ניצלו את ההזדמנות והיו מינו למלון את ידידיהם שלהם, חבריו של אריה, ועמיתיה-לעבודה של דליה.

עד שפגשה באריה, ומאז הפכה למפורר סמת, היו לדליה בעיות רבות עם המין האחר. סיפרה או דליה: "הגברים הפכו או לבעייה. יש גברים שאוהבים לצאת עם בחורה מפורסמת, רק כדי שיוכלו להגיד אחר כך, 'יצאתי עם זאת וזאת', היתה לי תקופה שחשבתי שאני צריכה להיזהר, וזה הפך לתסביר."

"אבל מהר מאוד למדתי להבחין בייניהם. לפעמים היו גם חברים שאמרו לי: 'היזהרי מזה וזה, הוא אוהב לצאת עם בחורות רק בשביל הראווה', אבל בדרך כלל אני שומרת על חוגי-ידידים שלי עוד מהתקופה שלפני הטלוויזיה."

"כשהכרתי את אריה, הצלחתי להבחין מהר מאד שהוא מתעניין בי ולא בשמי המפורסם". ואמנם, אריה לא הבטיח לי דליה הרים וגבעות, לא ביקש ממנה את הזוהר, אשר אפשר היה לחשוב כי היא חייה בתוכו. כל מה שאריה ודליה רצו באותה עת היה בית חם משלהם, וילדים, מייד לאחר החתונה הם עברו להת-גורר בדירת-הרווקים של אריה, כשהם מתכננים בקפידה את תוכנון הבית שקנו ברמת-השרון, אשר עדיין לא היה מוכן. אולם בעוד שלדירה הם היו מוכרחים להמתין, את חלומם השני הם לא הס-כימו לדחות. דליה נכנסה להריון, וילדה את בתם, שלי.

אולם בחייה-הווג היו גם רגעים בלתי-נעימים, שאמנם לא העיבו אל אושרם, אך הטרידו אותם. "כשהייתי הולכת עם אריה בחוב, היו נזרקות לעברי הערות שלא תמיד היו נעימות מסוג שלי: 'מה, זה הכל?' או 'איך עשו אותה כל-כך יפה בטלוויזיה?' אני כבר התרגלתי לזה, אבל את אריה זה היה מרגיז. הוא רצה לצאת איתי בילד, ולא עם הקהל. אבל עם הזמן הוא התרגל."

כל האי-נעימיות האלה, הדברים שהר-גיוזו את דליה ואריה, בעיקר בגלל העוב-דה שדליה היתה כוכבת טלוויזיה מפור-סמת, נשכחו ברגע שנולדה שלי.

בשנתיים האחרונות היתה דליה גוסעת מתלאכביב, עיר-מגוריה, לירושלים, פע-מיים עד שלוש בשבוע, ושבה עוד באותו ערב לתלאכביב, דרך אנטנות הטלוויזיה של הצופים. הם נודעו כזוג מאושר, יושר בייבית, שהבילוי החביב עליהם הוא האזנה למוסיקה בצוותא.

כאשר נולדה שלי, הרקיע אושרם של השניים שחקים. הבת היתה עבורם עולם ומלואו. הם עשו הכל על-מנת לפנק, לבלות במחיצתה כל רגע פנוי, כשרק חובותיהם של אריה בעבודתו ושל דליה בטלוויזיה מרחיקות אותם מעליה, לתקור פוח קצרות, ולעולם לא בידוד.

היא חייכה השבוע בביתו של כל אזרח בישראל - ואיש לא ידע שליבה נקרה במאבק נואש על חיי בתה

לבנות במחיצתה כל רגע פנוי, כשרק חובותיהם של אריה בעבודתו ושל דליה בטלוויזיה מרחיקות אותם מעליה, לתקור פוח קצרות, ולעולם לא בידוד.

יום החמישי שעבר הופיעה דליה על-פני המסך הקטן, לראשונה מאז חלחה שלי. "היא רצתה לחזור אל עצמה, אפילו לעשר דקות, לנסות לצאת מהמעגל הנורא שבו היא חיה בשבועות האחרון-נים", הסבירו בבניין הטלוויזיה. היה זה בתוכנית הקצרה לקראת שידור, המודיעה על שידורי השבוע הקרוב. דליה חששה מפני הופעה חייה, הקליטה את התוכנית מראש. איש מן הצופים לא חש מה מתרחש בליבה.

את הקאריירה הרדיופונית שלה החלה בגיל צעיר, אך קודם לכן עברה טריטות וקורס מסיכ-פיות. היא נענתה למודעה שפורסמה בעיתונים, אשר ביקשה קריי-צריך להכיר את השניים, אשר ביקשה קריי-נים, סתם ככה, כדי לנסות, והופתעה כשנתקבלה.

כאשר חיפשה הטלוויזיה קרייניות נים-תה את מולה שוב, גם הפעם ללא תיקות רבות. ידעתי שהמצלמה לא אוהבת אותי, אבל רק אחר-כך נודע לי שמצלמת הטלוויזיה היא לא כמו מצלמה רגילה. היא ניסתה, התחרתה בשורה ארוכה של יפהסיות ונערות-זוהר, והתקבלה. מאז הפכה דליה האשה המוכרת ביותר בישראל. ערבים שלמים צופים בה מאות אלפי בני-אדם ומקבלים אותה לתוך המיש-פחה למשך שעות, ימים אחדים בשבוע.

אחר זו היו נוראות. הם עמדו בתו באומץ, כשהם מכוונים את מותר הכוח שנותר בתם לתפילה ולתמיכה זה בזה. צריך להכיר את השניים, כדי להבין מניין שאבו עוצמה זו.

דליה, בתו של מי שהיה מנהלו הראשון של קואופראטיב דן וכיום ממנהלי התעשייה ההסתדרותית, אריה מזוד, פילסה לעצמה את הדרך לתהילה בכוחות עצמה. מעולם לא היתה טיפוס של יפהסיה וזהרת. היא היתה תמיד הדמות של "כך היתה רוצה אנצרה המצור ייה להיראות": שיער בלונדי קצר, מסופר בסיגנון מודרני נעים, אף סולד, עיניים תכולות, ומעל לכל חיוך קורן וכובש.

סיבוך נוסף, נסתבר כי היא לוקה במחלה נדירה, שאף היא תוצאה של מצבה הכללי בעיקבות דלקת-הריאות, מחלת הריי-דיי.

הריי-דיי היא מחלה אשר התגלתה עד היום רק אצל יהודים, וביניהם רק אצל בני עדות אשכנז, ממזרח-אירופה. המחלה פוגעת במערכת-העצבים האוטונומית, גורמת שיבושים בלחץ-הדם ובמערכת-ההזעה וקשיים בבליעה. אם אין מצלחיים לרפי-אה, קיימת סכנה לסיבוכים בגיל מבוגר יותר.

המהלומות שניתחו על דליה ואריה בנו